

**[Porušování československých zákonů, Charta 77 a stát]
Ladislav Hejdlánek**

This is a part of the original document:

[1977 \[strojopis\]](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[1977 \[strojopis\]](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 25. 3. 1977
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 25. 3. 1977

[Porušování československých zákonů, Charta 77 a stát]

77/004

1.

Článkem 28 Ústavy ČSSR je „všem občanům zaručena svoboda projevu ve všech oborech života společnosti, zejména také svoboda slova a tisku“. Článkem 19 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, který je součástí československého právního řádu, je potvrzeno, že „každý má právo zastávat svůj názor bez překážky“ a že „každý má právo na svobodu projevu; toto právo zahrnuje svobodu vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky všeho druhu, bez ohledu na hranice, ať ústně, písemně nebo tiskem, prostřednictvím umění nebo jakýmkoli jinými prostředky podle vlastní volby“ (odst. 1 a 2).

2.

Dnes už přes 600 občanů naší republiky projevilo přesvědčení, že jsou u nás v řadě oblastí porušovány zákony a že je nutno s tím skoncovat. Jejich ústavně zaručená svoboda projevu je jim však upírána; jsou policejně vyšetřováni a vyslýcháni, jak se s textem Prohlášení CHARTY 77 seznámili, od koho text dostali, komu jej dále předali; jsou zadržováni a předváděni, jsou u nich prováděny domovní prohlídky, a dokonce preventivně umístováni v celách předběžného zadržení (aby se nemohli zúčastnit pohřbu jednoho z mluvčích CHARTY 77); Generální prokuratura je varuje, že souhlas a schvalování CHARTY i její rozšiřování je trestný čin; někteří byli zatčeni a jsou dosud ve vyšetřovací vazbě, ale převážně jsou vyslýcháni ve věci CHARTY, i když se naznačuje, že jejich vazba nemá s CHARTOU žádnou souvislost. Toto vše a postup policie i prokuratury v jednotlivostech i vcelku je jenom dalším příkladem a dokladem toho, že naše zákony opravdu porušovány jsou.

3.

Celostátně byly zorganizovány protestní schůze a podpisování prohlášení proti CHARTĚ, denní tisk uveřejňoval „hlasy lidu“, signatáři se stali předmětem útoků a difamací, někteří byli vyhozeni z práce, jiní vyloučeni z ROH nebo jinak postiženi – ale veřejnost nikdy nebyla s odsuzovaným textem Prohlášení CHARTY 77 seznámena. Strojopisné kopie jsou zabavovány a obsah Prohlášení je všemi prostředky utajován; zároveň však je kvalifikován jako lživý a pomlouvačný, ba zrádcovský.

25. III. 77

77/005

4.

Nikdo z našich občanů nemůže veřejně oponovat oficiální kampani proti CHARTĚ, nechce-li přiznat, že text Prohlášení zná (a v tom případě bude policejně vyslýchán); nepříjemnosti mají i ti, kteří jenom poukazují na to, že mají odsuzovat něco, co vlastně neznají. O CHARTĚ se vlastně nediskutuje, proti ní se neargumentuje – CHARTĚ a chartistům se jen nadává. Je to běžný, v psychologii známý mechanismus: abych nemusel odpovídat na obvinění, sám

obviňují. Celou kampaní vyzrazuje režim svou povahu, vyjevuje „tajemství své vlastní podstaty“.

5.

Politici představitelé odmítli vstoupit s mluvčími CHARTY do dialogu; partnerem chartistů jsou pouze pracovníci prokuratury a policie (bezpečnosti). Tím ovšem vyjevili, že lidská a občanská práva nejsou předmětem politického respektování, nýbrž jen předmětem policejního a soudního stíhání.

6.

Naši oficiální představitelé tvrdí, že stav občanských práv a svobod je vnitřní záležitostí našeho státu. Tím však vyzrazují, že považují stát za rozhodující instanci, která je oprávněna vyměřovat a udělovat práva a svobody svým občanům. Tento státní absolutismus je ve flagrantním rozporu jak s Marxovými představami a s jeho programem, tak s Všeobecnou deklarací lidských práv a Mezinárodními pakty, vstoupivšími tři měsíce po zápisu o ratifikaci prezidentem v platnost také u nás.

7.

Pojetí lidských nezadatelných práv a občanských i politických svobod je nerozlučně spjata s pojetím člověka. Státní instituce však nejsou oprávněny vnucovat občanům své představy a názory ani jim předepisovat, jakou antropologii mají vyznávat. Jediná cesta k vyjasnění stanovisek je jejich rozhovor, jejich diskuse.

8.

Politici představitelé mohou mít přirozeně svůj vyhraněný názor na otázky lidských svobod a práv i na pojetí člověka. Je to však jejich soukromý názor nebo názor jejich skupiny, jehož pravdivost není a nemůže být jejich politickým postavením nikterak podepřena, tím méně prokázána.

25. III. 77

77/006

9.

Pojetí lidských práv a svobod, tak jako pojetí člověka a jako každý jiný názor nebo přesvědčení je pravdivé nebo nepravdivé, správné nebo nesprávné nezávisle na tom, kolik lidí se na něm shodne. Pravdivost se prokazuje rozbořem a argumentací, nikoliv hlasováním.

10.

Člověk nebo skupina lidí, kteří odmítají rozhovor o zásadních otázkách (a takovou je otázka lidských svobod a práv) prozrazují jen své obavy, že by se svými názory a představami neobstáli, že by je nedovedli obhájit. Proto se uchylují k pomluvám, difamacím, lžím a polopravdám, vytahují na světlo starou minulost nebo kompromitující materiály, uchylují se k vyhrůžkám a vydírání atd., protože jim prostě chybí argumenty.

11.

[zde text končí (pozn. red.)]

25. III. 77

77/007

[nepopsaný list (pozn. red.)]

77/008

[nepopsaný list (pozn. red.)]

77/009

[nepopsaný list (pozn. red.)]

77/010

[nepopsaný list (pozn. red.)]

770325